

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

14.11.2007

EP-PE_TC1-COD(2006)0086

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 14. novembril 2007. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/.../EÜ, millega luuakse mullakaitse raamistik (EP-PE_TC1-COD(2006)0086)

PE 398.114

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 14. novembril 2007. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/.../EÜ, millega luuakse mullakaitse raamistik

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras,³

ning arvestades järgmist:

¹ *ELT C 168, 20.7.2007, lk 29.*

² *ELT C 146, 30.6.2007, lk 34.*

³ *Euroopa Parlamendi 14. novembri 2007. aasta seisukoht.*

- (1) Muld on olemuselt taastumatu loodusvara, kuna selle degradeerumine võib toimuda kiiresti, samas kui moodustumis- ja regenereerimisprotsessid on äärmiselt aeglased. Muld on väga dünaamiline süsteem, millel on palju funktsioone ja mille talitus on inimtegevuse ja ökosüsteemide püsijäämise seisukohalt ülioluline. Kõnealused funktsioonid on biomassi tootmine, toitainete ja vee talletamine, filtrimine ja muundamine ning suure bioloogilise mitmekesisuse kogumi säilitamine; muld on aluseks enamikule inimtegevustest, on tooraineallikas, süsiniku varude säilitaja ning geoloogilise ja arheoloogilise pärandi säilitaja.
- (2) Mulla degradeerumine ja melioratsioon mõjutavad oluliselt teisi ühenduse huvi valdkondi nagu pinnavee ja põhjavee **kvaliteet**, inimeste tervis **ja elu**, **kliimamuutused**, looduse ja bioloogilise mitmekesisuse **kahjustamine või** kaitse ning toiduohutus.
- (3) Muld on kõigile vajalik loodusvara, mis on kasvava keskkonnasurve all ning mida peab eraldi kaitsma degradeerumise eest. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsus nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnavalane tegevusprogramm,¹ sisaldab eesmärki kaitsta loodusvarasid ja edendada mulla säästvat kasutamist.
- (4) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule „*Mullakaitse teemastrateegia*”² on määratletud **kümme** peamist degradeerumisprotsessi, mis ohustavad Euroopa Liidu muldasid. Need on erosioon, orgaanilise ainese kadu, saastumine, sooldumine, tihenemine, mulla bioloogilise mitmekesisuse kadu, pinnase katmine, **kõrbestumine**, maalihked ja üleujutused. ■

¹ EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.

² KOM(2002)179.

- (5) Mullad on ühenduses väga erinevad ning nende struktuuris, füüsilises, keemilises ja bioloogilises olekus on suuri erinevusi nii üksiku profiili piires kui ka eri mullaliikide vahel. Kõnealuseid ühendusesiseseid erinevaid tingimusi ja vajadusi *tuleks* arvesse võtta, kuna nende tõttu on ***muldade degradeerumisega tegelemiseks*** vaja eri lahendusi.
- (6) Ühenduse õigusaktid, näiteks jäätmete, kemikaalide, tööstussaaste vältimise ja kontrolli, *kliimamuutuste*, vee, põllumajanduse ja maaelu arengu valdkondades ***aitavad juba kaasa mullakaitsele ning täiendavad kõnealust raamistikku***, millega kehtestatakse ühised põhimõtted ja eesmärgid mulla kaitsmiseks ja säästlikuks kasutamiseks ühenduses.

I

- (7) Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada ***mullakaitse, mille aluseks on ühised eesmärgid ja kinnipidamine olemasolevatest siseriiklikest ja ühenduse õigusaktidest, et kasutada mulda säästlikult, tagamaks nii praeguste kui tulevaste põlvkondade ökoloogiliste, majanduslike ja sotsiaalsete vajaduste rahuldamise.***
- (8) ***Ühine raamistik võimaldab liikmesriikidel ning piirkondlikel ja kohalikel asutustel kaitsta oma muldi ilma ettevõtjate vahelise konkurentsi moonutusteta. Samal ajal annab ühine raamistik liikmesriikides mulla siseturule tagatised ja läbipaistvuse. Selline raamistik tuleks vastu võtta mulla seisundi ja liikmesriikides juba rakendatud meetmete põhjaliku uuringu alusel.***

- (9) Kuna **mulla degradeerumine võib tõsiselt mõjutada loodust, vett, toiduohutust, kliimamuutusi, põllumajandust ja inimeste tervist ning kuna vaatamata ühenduse kehtivatele õigusaktidele mulla degradeerumine tõenäoliselt suureneb, on vaja direktiivi, mis võimaldab mulla kaitset kõigis liikmesriikides**, arvestades siiski asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõtet. Nimetatud artikliga sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) Kuna poliitika mõnes valdkonnas võib mulla degradeerumist kas süvendada või leevendada, on mullakaitse aspektid vaja paremini lõimida kõnealuste valdkondade poliitikasse. Käesolevas direktiivis tuleb sätestada, et liikmesriik uurib ja hindab, kuidas kõnealune poliitika mõjutab mulla degradeerumise vältimist ja mulla funktsioonide kaitsmist.
- (11) **Põllumajandus on alati aidanud säilitada mulla koostist ja selle omadusi ning on asendamatu vahend, et säilitada mulla orgaanilist kvaliteeti, kaitsta huumuskihti ning vältida kõrbestumist.**
- (12) **Ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamise vahekokkuvõttega tuleks kehtestada eesmärgid mulla viljakuse, orgaanilise ainese sisalduse ja süsiniku sidumisvõime säilitamiseks ja parandamiseks.**
- (13) **Et vältida kattumist kehtivate põllumajandus- ja keskkonnavalaste õigusaktidega ning arvestades subsidiaarsuse põhimõtet seoses keskkonnanõuete rakendamisega, peaks igal liikmesriigil olema võimalik otsustada keskkonnanõuete rakendamise üle, võttes arvesse oma kliimat, põllumajandust ja mulla omadusi.**

- (14) Vastupidiselt õhule ja veele on muld ühenduses peamiselt eraomandis. Sellest hoolimata on muld kõigile vajalik loodusvara, mida tuleb kaitsta tulevaste põlvkondade jaoks. Üldsuse huvi arvestades tuleks **maakasutajaid** seepärast **julgustada rakendama** ettevaatusabinõusid **mulla degradeerumise ärahoidmiseks**.
- (15) *Mulla viljakus on elu aluseks. Igasuguse põllumajandusliku tegevuse eesmärgiks peab olema mulla viljakuse säilitamine ja parandamine.*
- (16) **■** Pinnase katmine on üha murettekitavam probleem, sest see võib takistada inimtegevuseks ja ökosüsteemide püsimiseks eluliselt vajalikke mulla funktsioone, aitamata kaasa säästlikule arengule kooskõlas Euroopa Ülemkogu poolt 15.-16. juunil 2006 vastu võetud ELi uuendatud säästva arengu strateegiaga. Seetõttu on mulda vaja kasutada säästlikumalt. Arendusprojektidest tuleneva, mulla funktsioone tõenäoliselt oluliselt takistava ja säästva arengu saavutamist mittesoodsa pinnase katmise piiramiseks on seetõttu vaja sisse viia kohased meetmed. Liikmesriigid peaksid looma soodustused tööstuspiirkondade ja linnaruumi arenguks kohtades, mida juba kasutatakse tööstuslikel või linnaarengu eesmärkidel, ning piirama rohealade kasutamist. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et maakasutuse planeerimise reguleerivad raamistikud soodustaksid tervendamist, ning peaksid kaaluma kiirmenetluste kehtestamist planeerimislubade andmiseks tervendamise eesmärgil. Nimetatud asjaoludel pinnase katmise puhul peaksid liikmesriigid tagama pinnase katmise tagajärgede leevendamise, näiteks ette nägema sellise ehitus- ja drenaažitehnika, mis võimaldab säilitada võimalikult paljud mulla funktsioonid, ja tagama, et pinnase katmine ei põhjustaks kahjulikku keskkonnamõju, mis kaaluks üle kasu.

- (17) *Mulla hapestumine on ühenduse teatavates osades oluline probleem, mida tuleb käsitleda. Seetõttu peavad liikmesriigid kohaste meetmete abil tagama, et väärad maakasutustavad ei põhjustaks mulla pH väärtuse vähenemist. Samal ajal ei tohiks muuta sellise mulla omadusi, mis on looduslikult happeline (nt turbaväljad) või on spetsiifiliseks looduslikuks elupaigaks.*
- (18) *Sihipärane ja tõhus mullakaitsepoliitika vajab ühiseid mullakaitsealaseid eesmärke. Samal ajal peab liikmesriikidel ning piirkondlikel ja kohalikel asutustel olema siiski võimalus võtta meetmeid asjakohasel tasandil ja ulatuses ning kindlaks teha prioriteetsed alad, lähtudes teaduslikest andmetest kohalike muldade omaduste, mulla degradeerumisprotsesside ning keskkondlike, majanduslike ja sotsiaalsete tingimuste kohta. Vaja on tõhusat teabevahetust teaduse uusimatest saavutustest liikmesriikides, prioriteetsete alade kindlakstegemise parimate tavade kohta ning heade tavade juhendite osas.*

■

- (19) ■ *Meetmeprogrammides ja heade tavade juhendites peaks arvestama kavandatud meetmete sotsiaalset ja majanduslikku mõju, neid programme oleks vaja perioodiliselt läbi vaadata ja need võivad tugineda kohustustele, plaanidele ja programmidele, mis on juba kehtestatud ühenduse õigusaktide ja rahastamisega või rahvusvaheliste lepingutega.*

- (20) Käesolev direktiiv peaks kaasa aitama **■** kõrbestumise ja **■** bioloogilise mitmekesisuse *kahanemise* peatamisele ning *kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohandumisele, mis on tõsise piirkondliku ja kohaliku mõjuga rahvusvahelised keskkonnaprobleemid, milles mulla degradeerumisel on oluline roll; samuti peaks* tugevdama koostööd ÜRO kõrbestumise vastu võitlemise konventsiooni, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni, *ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Kyoto protokoll*i, millega ühendus on ühinenud, elluviimisel ning see muudab kõnealuste rahvusvaheliste *keskkonnaalaste kokkulepete* täitmise tõhusamaks.
- (21) Kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklis 174 sätestatud ennetuspõhimõttega peaks käesolev direktiiv aitama vältida ja vähendada ohtlike ainete sattumist mulda, hoida ära mulla saastumist ja säilitada mulla funktsioone.
- (22) Varasem industrialiseerimine ja halb või väär juhtimine on jätnud ühendusele päranduseks sadu tuhandeid saastatud alasid, seepärast on vaja ühist strateegiat mulla pikaajalise saastamise tagajärgede kõrvaldamiseks, et vältida või leevendada kahjulikku toimet inimeste tervisele ja keskkonnale.

- (23) Mullasaastest inimeste tervisele ja keskkonnale tuleneva ohu vältimiseks ja piiramiseks *tuleb prioriteetseks pidada nende alade kindlakstegemist ja tervendamist, mis liikmesriikide arvates on olulise ohu alad. Liikmesriigid peaksid kehtestama menetluse, sealhulgas ka ajakava, ohtude hindamiseks, alade kindlakstegemiseks, üldsuse teavitamiseks, maaga seotud tehingute puhul potentsiaalsete ostjate teavitamiseks, prioriteetide määramiseks ja alade tervendamise rahastamiseks. Kõnealuse menetluse puhul tuleks vältida kattumist kehtivate riiklike ja ühenduse õigusaktidega ning täiendavaid nõudeid tuleks lisada üksnes juhul, kui kehtivad õigusaktid on liikmesriigi hinnangute kohaselt ebapiisavad. Vajalik on tihe teabevahetus, et edendada parimaid tavasid ohu hindamisel, alade kindlakstegemisel, üldsuse teavitamisel ja alade tervendamisel.*

I

- (24) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eriti püütakse direktiiviga toetada kõrgetasemelise keskkonnakaitse loomimist ühenduse poliitikasse kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 37 sätestatud säästva arengu põhimõttega.
- (25) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused,¹

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

I peatükk Üldsätted

Artikkel 1 Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva *direktiivi eesmärk on kehtestada* raamistik *mulla kaitseks ja säästvaks kasutamiseks, lähtuvalt vajadusest vältida eelkõige kliimamuutustest tingitud mulla degradeerumist, leevendada selle tagajärgi ning taastada või tervendada degradeerunud mullad, võttes arvesse kohalikke eritingimusi ning tõdedes, et muld, nagu vesigi, on inimkonna ühine ressurss, ökosüsteem, taastumatu loodusvara ja baas, et täita järgmisi keskkonnavalasid, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi funktsioone:
 - a) *elu ja bioloogilise mitmekesisuse alus;*
 - b) toitainete, muude ainete ja vee talletamine, *puhverdamine*, filtreerimine ja muundamine *ning põhja- ja pinnaveevarude säilitamine;*
 - c) *biomassi tootmise alus põllumajanduses ja metsanduses;*
 - d) inimeste ja inimtegevuse, *sealhulgas linnade, infrastruktuuri, vaba aja ning muude avaliku või majandusliku kasutamise* füüsiline ja kultuurikeskkond;
 - e) *toorainehoidla;*
 - f) süsinikuvaru säilitamine;
 - g) geoloogilise, *kultuurilise, geomorfoloogilise* ja arheoloogilise pärandi säilitamine.*

Seepärast kehtestatakse direktiiviga meetmed, et vältida *ja kontrollida inimtekkelist, kuid ka looduslikest põhjustest tingitud välditavat tõsist* mulla *degradeerumist*, mis *kahjustab* mulla võimet täita kõnealuseid funktsioone. *Direktiiviga kehtestatakse meetmed, mis parandavad mulla omadusi ja funktsioone seal, kus see on asjakohane.* Meetmed hõlmavad protsesside mõju leevendamist ning degradeerunud muldade taastamist ja tervendamist tasemeni, mis vastab vähemalt tänasele ja heakskiidetud tulevasele *säästvale* kasutamisviisile.

2. Käesolevas direktiivis käsitletakse mulda, mis moodustab maakoore pindmise kihi, *kuhu kuuluvad ka vedelad ja gaasilised koostisosad, tingimusel et see täidab lõikes 1 nimetatud funktsioone.*
3. *Käesolevat direktiivi ei kohaldata maa-alade suhtes, mille puhul enne ...* määrati kindlaks pädevate asutustega kooskõlastatult maa tervendamine või viidi tervendamine läbi, nii et need alad ei ole ohtlikud inimeste tervisele ega keskkonnale.*

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „pinnase katmine” – mulla *pealispinna* jäädav katmine läbitungimatu materjaliga;

* Käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

- 2) „ohtlikud ained” – ained või valmistised nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivi 67/548/EMÜ (ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta)¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 1999. aasta direktiivi 1999/45/EÜ (ohtlike preparaatide klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta)² tähenduses, **sealhulgas ained, millel on püsivad, bioakumuleeruvad ning toksilised omadused või väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad omadused, samuti radioaktiivsed ained, millel võib olla kahjulik toime inimeste tervisele, keskkonnale või artikli 1 lõikes 1 nimetatud mullafunktsioonidele;**
- 3) „hapestumine” – mulla pH väärtuse vähenemine inimtegevuse tagajärjel;
- 4) „mulla tihenemine” – tihenemisprotsess, mille käigus väheneb üld- ja aeratsioonipoorsus ning läbilaskvus ning millega kaasnevad tõsised ja pikaajalised muutused mulla struktuuris;
- 5) „väärtuslikud mullad” – mullad, mis väärivad kaitset nende eriomaduste, struktuuri, erilise ökoloogilise, kultuurilise ja/või ajaloolise väärtuse või kasutuse tõttu;
- 6) „erikaitset vajavad prioriteetsed alad” – alad, mille puhul on mullatüübist, kliimatingimustest ja maa majandamise tavadest tingitud haavatavuse tõttu veenvaid tõendeid või põhjendatud alust kahtluseks, et seal on toimunud või võib toimuda mõni artiklis 8 loetletud degradatsiooniprotsessidest;

¹ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 850).

² EÜT L 200, 30.7.1999, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

- 7) „geogeenselt saastunud muld” – muld, mille kohta on tõendatud, et geogeensetest allikatest, näiteks algmaterjalist ja vulkaanilisest tegevusest tingitud aineid esineb seal sellisel määral, et liikmesriikide arvates on kõnealune muld märkimisväärselt ohtlik inimeste tervisele või keskkonnale, võttes arvesse mulla praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi;
- 8) „maakasutajad” – isikud, kes otseselt või kaudselt avaldavad mõju mullale või kavandavad või annavad loa tegevusteks, mis mulda mõjutavad;
- 9) „geoloogiline pärand” – muld, geomorfoloogilised ja geoloogilised objektid ning protsessid;
- 10) „saastunud ala” – ala, mille kohta on tõendatud, et mullapinnal või mullas esineb inimtegevusest tingitud ohtlikke aineid sellisel määral, et liikmesriikide arvates on kõnealune muld märkimisväärselt ohtlik inimeste tervisele või keskkonnale, võttes arvesse mulla praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi;
- 11) „tervendamine” – meetmed
- a) saasteainete eemaldamiseks või vähendamiseks (puhastusmeetmed);
 - b) saasteainete leviku pikaajaliseks takistamiseks või vähendamiseks ilma saasteaineid eemaldamata (kaitsemeetmed);
 - c) mulla füüsikaliste, keemiliste või bioloogiliste omaduste kahjulike muutuste kõrvaldamiseks või vähendamiseks;
- 12) „kaitse- ja piiravad meetmed” – muud meetmed, mis takistavad või vähendavad ohtu inimeste tervisele või keskkonnale, eelkõige kasutamiskiirangud;

13) „orgaanilise aine kadu” – mulla orgaanilise osa pidev vähenemine mineraliseerumise tõttu süsinikdioksiidiks.

Artikkel 3
Integratsioon

Kui mõne valdkonna, eriti piirkonna või linna ruumilise planeerimise, transpordi, energeetika, põllumajanduse, maaelu arendamise, metsanduse, toorainete kaevandamise, kaubanduse ja tööstuse, tootepoliitika, turismi, kliimamuutuse, keskkonna, looduse ja maastiku valdkonna jaoks väljatöötatav poliitika võib hoogustada või pidurdada mulla degradeerumist, uurib, kirjeldab ja hindab liikmesriik selle mõju mulla degradeerumisele.

Liikmesriik avalikustab kõnealused tulemused.

Vajaduse korral püüavad liikmesriigid integreerida oma tulevastesse, viimaste teadusuuringute tulemuste ja tehnoloogiliste saavutuste põhisesse mullapoliitikatesse või -strateegiatesse meetmed või poliitikad, mis aitavad säilitada või parandada mulla funktsioone süsinikuvaru säilitajana.

Artikkel 4
Ettevaatusabinõud

1. Liikmesriik tagab, et iga maakasutaja, kelle ***tegevus võib pikaajaliselt ja oluliselt kahjustada ühte või enam*** artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide täitmist, on kohustatud kasutama ***proportsionaalseid*** ettevaatusabinõusid kahjuliku mõju vältimiseks, ***vähendamiseks*** või ***kontrollimiseks***, ***mulla praeguse või heakskiidetud tulevase kasutusviisi seisukohalt mõistlikus ulatuses.***

2. *Lõikes 1 nimetatud eesmärgil ja hiljemalt ...* töötavad liikmesriigid välja vabatahtlikud heade tavade juhendid mulla kaitsmiseks nende tegevuste jaoks, mille puhul on põhjendatult alust kahtluseks, et need kahjustavad märkimisväärselt artikli 1 lõikes 1 nimetatud mulla funktsioone. Kõnealused heade tavade juhendid võivad põhineda olemasolevatel riiklikel või ühenduse juhenditel ja sisaldada I lisas esitatud elemente.*

*Hiljemalt ...** hõlbustab komisjon teabe levitamist ja vahetust liikmesriikides juba kehtivate õigusaktide või heade tavade juhendite kohta seoses artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide kaitsega, sealhulgas kultuuripärandi, loodusparkide ja geoloogiliselt väärtuslike alade kaitsega.*

Artikkel 5

Teatavate toodete edendamine

Komisjon edendab teatavate toodete kasutamist, mis kõige enam aitavad säilitada ja suurendada mulla orgaanilise ainese sisaldust ning ära hoida kõrbestumist. Liikmesriigid edendavad samuti haljasväetise ja komposti kasutamist, mis tõstab mulla viljakust ja bioloogilist aktiivsust.

Artikkel 6

Pinnase katmine

1. Artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide säilitamiseks rakendab liikmesriik *sobivaid* meetmeid, et piirata pinnase katmist *vajalikus mahus ning minimeerida* selle mõju, *eelkõige kui esitatud arendusprojekt hõlmab pinnase katmist ning kui:*

* 7 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

** 5 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

- a) *projekt on liigist, mis on loetletud nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ (teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta)¹ I või II lisas ja vajab selle direktiivi kohaselt hindamist;*
- b) *hindamine näitab, et pinnase katmisega kaasnevad tõenäoliselt mõjud, mis takistavad märkimisväärselt ühe või mitme artikli 1 lõikes 1 nimetatud mulla funktsiooni täitmist.*

Seeläbi saab säilitada võimalikult paljud kõnealustest funktsioonidest.

2. *Liikmesriigid teevad otsuse kohaste meetmete kohta, eelkõige lõikes 3 nimetatute kohta, võttes arvesse selliste meetmete maksumust ja kasu.*
3. *Kuna pinnase katmine on pöördumatu protsess, töötavad liikmesriigid välja pinnase katmise heade tavade juhendid, mis:*
- *säilitavad jõgede valgalad ja vee loodusliku voolu;*
 - *hoiavad ära pinnase katmisest tuleneva üleujutusohu;*
 - *edendavad nõuetekohast juurdepääsu haljasaladele üha laienevates linnades;*
 - *säilitavad väärtuslikke geomorfoloogilisi mullastruktuure, iseloomulikke maastikke ja rannikualasid;*
 - *säilitavad arheoloogilisi kohti, eelajaloolisi koopaid ja ajaloolisi kohti;*
 - *väldivad kaevandustööstusega kaasnevat visuaalset mõju;*

¹ *EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/35/EÜ (ELT L 156, 25.6.2003, lk 17).*

- *hõlbustavad tööstuslikku ja linna ruumilist planeerimist aladel, mida juba on kasutatud tööstuslikuks ja linnaplaneerimiseks; ning*
- *edendavad tööstusalade investeeringuid.*

Artikkel 7

Meetodid

1. *Mulla olukorda jälgitakse, võttes arvesse olemasolevat teavet ja tootes vajaduse korral uusi andmeid, kasutades selleks uusi tehnoloogiaid nagu GMES (ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire) ja INSPIRE¹. Liikmesriigid julgustavad eelkõige digitehnoloogia kasutamist ja digitaalsete kaartide koostamist.*
2. *Artikli 8 kohaste prioriteetsete alade kindlaksmääramisel võivad liikmesriigid kasutada empiirilisi andmeid või modelleerimist. Modelleerimise puhul tuleb püüda kontrollida mudeleid, võrreldes nende tulemusi mõõdetud andmetega, mida ei kasutatud mudeli väljatöötamisel. Liikmesriikidel on prioriteetsete alade kindlaksmääramisel lubatud kasutada lõikes 1 nimetatud uute tehnoloogiate abil kogutud teavet.*
3. *Jälgimise mõõtkava määrab liikmesriik oma äranägemisel.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).*

II peatükk

Ohtude vältimine ja leevendamine ning mulla tervendamine

ESIMENE JAGU

PRIORITEETSETE ALADE KINDLAKSTEGEMINE

Artikkel 8

Prioriteetsete alade kindlakstegemine, mis vajavad erikaitset erosiooni, orgaanilise ainese kao, **mulla bioloogilise mitmekesisuse kao, tihenemise, sooldumise**, maalihke, **kõrbestumise või hapestumise eest**

1. Hiljemalt ...^{*} teeb liikmesriik ■ kindlaks oma territooriumi **artikli 2 punktis 6 määratletud prioriteetsed alad, mis liikmesriigi hinnangul vajavad erikaitset ühe või mitme järgmise mulla degradeerumisprotsessi eest:**
 - a) **erosioon;**
 - b) orgaanilise ainese kadu; ■
 - c) ■ lasuvustiheduse **suurenemine** ja mulla poorsuse **vähenedmine (tihenedmine)**,
 - d) sooldumine; ■
 - e) maalihked; ■

^{*} 7 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

- f) *pinnase vajumine;*
- g) *kõrbestumine;*
- h) *kliimamuutuste kahjulik mõju mullale;*
- i) *mulla bioloogilise mitmekesisuse kadu;*
- j) *hapestumine.*

Liikmesriik määrab selleks kindlaks sobiva haldustasandi ja geograafilise suurusjärgu, viib läbi hindamise, kasutades vastavalt vajadusele II lisas loetletud kriteeriume, ning teavitab vastavalt artiklile 19 menetluse alusel kasutatud hindamismeetoditest.

Kõnealuste alade kindlakstegemisel võtab liikmesriik arvesse, kuivõrd võivad mulla degradatsiooniprotsessid hoogustada kasvuhoonegaaside keskkonda heitmist ja kõrbestumist, inimelu ja heaolu kadu ning kultuuripärandi kahjustamist. Liikmesriik võtab arvesse olemasolevaid maakasutustavasid, mille eesmärk ongi juba selliste degradeerumisprotsesside vastu võitlemine.

2. Vastavalt lõikele 1 kindlakstehtud *alad* avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga kümne aasta järel.
3. *Hiljemalt ...** koostab komisjon vastavalt artikli 22 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele suunised, mis põhinevad parimatel tavadel, prioriteetsete alade määramiseks ja kindlakstegemiseks.

I

* 4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 9

Erosiooni, orgaanilise ainese kao, tihenemise, sooldumise ja maalihete tõkestamise meetmete programmid

1. Artikli 8 kohaselt kindlakstehtud **prioriteetsete alade** jaoks **tagab** liikmesriik, et **tema hinnangu kohaselt kõige sobivamal geograafilisel ja haldustasandil sõnastatakse** artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide **säilitamiseks** ohu vähendamise eesmärgid **mulla degradeerumisprotsessi tõkestamiseks ning et võetakse vajalikud meetmed, sealhulgas terviklikud territoriaalsed kaitsestrateegiad või meetmeprogrammid ning võimaluse korral taastamisesmärgid, kui on põhjendatud alust kahtluseks, et seal on toimunud või võib lähitulevikus toimuda üks või mitu mulla degradatsiooniprotsessidest, ning et esitatakse** kõnealuste meetmete kohaldamise ajakava ning **hinnang, milliseid era- või riiklikke vahendeid on vaja eraldada nende meetmete rahastamiseks.**
2. **Vältimaks jõupingutuste dubleerimist, võib lõikes 1 osutatud meetmeprogrammid põhineda riiklikes või ühenduse õigusaktides juba kehtestatud kohustustel, kavadel ja programmidel, sealhulgas neil, mis on kehtestatud ühise põllumajanduspoliitika alusel, sealhulgas nõukogu 29. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1782/2003 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks)¹ IV lisas ja nõukogu 20. septembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta)² või rahvusvahelistes kokkulepetes, ning võtta arvesse käesoleva direktiivi III lisas loetletud meetmeid.**

¹ ELT L 270, 21.10.2003, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1276/2007 (ELT L 284, 30.10.2007, lk 11).

² ELT L 277, 21.10.2005, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2012/2006 (ELT L 384, 29.12.2006, lk 8).

3. Lõike 1 kohaste meetmeprogrammide koostamiseks ja rakendamiseks võivad liikmesriigid kehtestada prioriteetseid tegevusi vastavalt nende territooriumil esineva degradatsiooniprotsessi ulatusele ja kõnealuse degradatsiooni mõjule kliimamuutustele ja kõrbestumisele.

Liikmesriigid tagavad, et meetmed oleksid kulutasuvad ja tehniliselt teostatavad, ning viivad enne meetmeprogrammi rakendamist läbi selle mõju analüüsid, sealhulgas tasuvusanalüüsi.

Liikmesriik teavitab artikli 19 kohaselt artikli 1 lõikes 1 nimetatud mullafunktsioonide säilitamise eesmärkidest ja võetud meetmetest.

Meetmed jäetakse liikmesriigi valida.

4. *Liikmesriigid pööravad tõsist tähelepanu lõike 1 kohaselt kavandatud meetmete sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule.*
5. *Kui alad vajavad erilist kaitset mitme erineva mulla degradeerumisprotsessi eest, võivad liikmesriigid seada kõigi kindlakstehtud ohtude jaoks kohased ohu vähendamise eesmärgid koos sobivate meetmetega nende saavutamiseks.*
6. *Meetmeprogrammid tuleks koostada hiljemalt ...^{*} ja neid tuleks rakendada hiljemalt ...^{**}.*

Meetmeprogrammid tuleks avalikustada ja need vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

^{*} 9 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

^{**} 10 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

7. *Lüikmesriigid, kes on juba konkreetsed riiklikud õigusaktid oma muldade kaitseks vastu võtnud, vabastatakse käesolevas artiklis sätestatud kohustustest tingimusel, et nende õigusaktid tagavad vähemalt samaväärse kaitsetaseme.*

Artikkel 10

Mulla põllumajanduslik kasutamine

1. *Iga liikmesriik võib vastavalt oma kliimale, mulla omadustele, põllumajandusele ning parimatele põllumajandustavadele kehtestada oma mullaga seotud põllumajanduspoliitika.*
2. *Mulla põllumajandusliku kasutamise puhul julgustavad liikmesriigid nende põllukultuuride ja metsastamismeetodite või programmide kasutamist, mis avaldavad soodsat mõju mulla orgaanilisele ainesele ja viljakusele ning aitavad ära hoida maalihkeid ja kõrbestumist.*
3. *Lüikmesriigid toetavad ühtlasi põllumajandustavasid, mis soodustavad mulla filtreerimis- ja veekogumisvõimet, eesmärgiga hoida ära mulla tihenemist ja erosiooni.*
4. *Komisjon ja liikmesriigid edendavad ja kasutavad teaduslikke uuringuid eelkõige seoses eri põllukultuuride funktsioonidega kliimamuutuste korral ning süsiniku sidumise funktsioonidega, et integreerida nimetatud teaduspõhine teave mullapoliitika väljatöötamisse.*

5. *Mulla viljakuse säilitamise, mullas orgaanilise ainese sisalduse suurendamise ja erosiooniga võitlemise eesmärgil julgustatakse komposti kasutamist. Liikmesriigid võtavad selle tarvis vastu komposti kvaliteedinõuded.*
6. *Hiljemalt ...* esitab komisjon ettepaneku bioloogiliste jäätmete direktiivi kohta, millega kehtestatakse kvaliteedinõuded bioloogiliste jäätmete kasutamisele mullaparandusainena.*
7. *Nõuetele vastavuse ja maaelu arenguga seotud põllumajanduslike keskkonnameetmete raames välja töötatavate normide puhul, mille eesmärk on kaitsta muldi artikli 8 kohaselt kindlaks tehtud aladel, võetakse arvesse nendega seotud võimalikke jõupingutusi ja koormust.*

III peatükk Pinnasesaaste

ESIMENE JAGU VÄLTIMINE JA ÜLEVAATE KOOSTAMINE

Artikkel 11 Mulla saastamise vältimine

1. Artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide säilitamiseks **tagab** liikmesriik, **et kohasel haldustasandil võetakse** kohased ja proportsionaalsed meetmed, **mis:**

* 2 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

- a) *väldivad tahtlikku või tahtmatut ohtlike ainete viimist mulla pinnale või mulda ebaseadusliku ladestamise, imbumise või puistamise kaudu. Meetmete aluseks võetakse hinnang tõenäosuse kohta, kas ohtlike ainete kasutamine mullal ja mullas toob kaasa mullasaaste;*
 - b) *piiravad tahtlikku või tahtmatut ohtlike ainete viimist mulla pinnale või mulda, välja arvatud juhud, kus see toimub õhust settimise või erandliku, vältimatu või mõjutamatu loodusnähtuse tõttu, või on tegemist ainetega, mis osalevad mulla töötlemisel või parandamisel, et vältida nende kogunemist mulda sellises ulatuses, mis kahjustab mulla funktsioone või toob kaasa olulise ohu inimeste tervisele või keskkonnale.*
2. *Käesoleva artikli tingimustele vastamiseks võtavad liikmesriigid meetmeid vastavalt kehtivatele asjaomastele ühenduse õigusaktidele kõnealuses valdkonnas, et piirata kastmisel, väetiste kasutamisel ja jäätmete maapinnale ladustamisel ohtlike ainete mulda kandumist.*
3. *Meetmeid mulla saastamise ärahoidmiseks, mis võetakse vastu ühenduse või liikmesriigi tasandil heakskiitmismenetluse alusel, mille eesmärk on mullakaitse, loetakse ettevaatusabinõudeks vastavalt lõikele 1.*
4. *Liikmesriigid tagavad, et saastatud mulla tervendamisel võetakse arvesse ettevaatuspõhimõtet, säästvuse põhimõtet, saastaja maksab põhimõtet ja proportsionaalsuse põhimõtet.*

5. *Et säilitada mulla funktsioonid ja tingimused, mis on vajalikud keskkonna kaitsmise ja inimeste tervise, säästva majandustegevuse, toiduohutuse, kvaliteetsete standardite ja/või sertifitseeritud põllumajandustoodete ja tootmissüsteemide tagamiseks, võtavad liikmesriigid piisavad meetmed selleks, et:*
- a) *edendada sobivaid ja säästvaid maaviljelustavasid;*
 - b) *vähendada saastamisohtu põllumajanduslikus ja metsa pinnases;*
 - c) *integreerida ja ajakohastada õigusakte ning poliitikavaldkondi;*
 - d) *edendada spetsiifilisi seirekampaniaid katsealadel, mis esindavad spetsiifilisi mulla- ja tootmissüsteeme.*
6. *Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed, et luua nende meetmete hierarhia, mis kaitsevad mulda saastamise eest, kus esmatähtsaks peetakse ennetust.*

Komisjon võtab hiljemalt ... kooskõlas artikli 22 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusega vastu loetelu prioriteetsetest ohtlikest ainetest mulla pinnal või mullas, millel võivad olla püsivad ja bioakumuleeruvad ning toksilised omadused või väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad omadused ja millel on pöördumatu või pikaajaline negatiivne mõju või mis põhjustavad sisesekreetsioonifunktsioonide häireid. Kehtestatakse Euroopa kontrollväärtused, mis põhinevad kõnealuste ainete ohu hindamisel.*

* 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Saastuda võinud alade kindlakstegemise, uurimise ja hindamise kord

1. Liikmesriik *tagab, et tema* territooriumil *tehakse* kindlaks *saastatud* alad. ■

2. *Lõike 1 kohaldamisel* liikmesriik ■ :

■

a) *määrab ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutab/vastutavad nii potentsiaalselt saastatud alade kui ka saastatud alade kindlakstegemise ja vastava loetelu haldamise eest;*

b) *teeb hiljemalt ...** ■ kindlaks vähemalt need alad, kus toimuvad või on minevikus toimunud *järgnevad* mulda *saastavad* tegevused.

– *käitised, kus esineb või esines ohtlikke aineid kogustes, mis on võrdsed nõukogu 9. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/82/EÜ (ohtlike ainetega seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta)¹ (Seveso) I lisa 1. ja 2. osa 2. veerus sätestatud kogustega või neist suuremad;*

* 8 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

¹ EÜT L 10, 14.1.1997, lk 13. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- *nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiivi 96/61/EÜ (saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta)¹ I lisas loetletud tegevused. Neid tegevusi käsitletakse direktiivi 96/61/EÜ I lisas esitatud kujul, välja arvatud mikroettevõtete tegevus, nagu see on määratletud komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ² lisa artikli 2 lõikes 3, ja loomakasvatusega seotud tegevused;*
- *kaevandusrajatised, sealhulgas rajatised kaevandustööstuse jäätmete jaoks, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/21/EÜ³;*
- *prügilad, nagu need on määratletud nõukogu direktiivis 1999/31/EÜ⁴.*

Juurdluse läbiviimisel võib liikmesriik vabastada kindlakstegemisest need käitised, kellele on antud tegutsemisluba, mis hõlmab kohustust vältida mulla saastamist ja jälgida kindlate ajavahemike tagant mulla seisundit. Teave kõnealuste vabastamiste kohta tuleks teha pädevatele asutustele kättesaadavaks.

Kindlakstegemisel võivad liikmesriigid kasutada ka IV lisas esitatud tegevuste loetelu.

¹ EÜT L 257, 10.10.1996, lk 26. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 166/2006 (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).

² ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

³ ELT L 102, 11.4.2006, lk 15.

⁴ EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

Kindlakstegemine *ajakohastatakse* kindla aja järel;

- c) *alade puhul, mis on kindlaks tehtud punkti b kohaselt, mõõdab ohtlike ainete kontsentratsioonitaset, mida piiratakse ainete suhtes, mida käideldakse punkti b kohaselt kindlaks tehtud aladel;*
- d) *viib läbi kohapealse ohu hindamise aladel, kus ohtlike ainete tasemed võivad olla inimese tervisele või keskkonnale väga ohtlikud, võttes arvesse ala praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi;*

Sel eesmärgil peavad liikmesriikide hindamised mulla pinnal või mullas leiduvate ainete inimeste tervisele või keskkonnale avaldatava ohtliku mõju kohta põhinema meetoditel, mis võtavad arvesse:

- *ohtliku aine sisaldust;*
 - *selliste levikuteede tõendatud esinemist, mille kaudu võib ohtlik aine jõuda kellenigi või millenigi, keda või mida see võib kahjustada;*
 - *sellise vastuvõtja tõendatud esinemist, mida oleks võimalik kahjustada;*
- e) *esitab aruande uurimis- ja hindamismeetoditest, mida kasutatakse ohu hindamiseks kooskõlas artiklis 18 viidatud menetlusega.*

3. *Lõikes 2 ette nähtud kindlakstegemise astmeid kasutatakse juhul, kui neid pole juba kasutatud vastavalt järgmisele ajakavale:*
- a) *hiljemalt ...^{*} vähemalt 10%-l aladest;*
 - b) *hiljemalt ...^{**} vähemalt 60%-l aladest;*
 - c) *hiljemalt ...^{***} ülejäänud aladel.*
4. *Lükmesriik koostab riikliku või piirkondliku saastatud alade loetelu. Loetelu avalikustatakse ja ajakohastatakse vähemalt iga seitsme aasta järel, võttes arvesse liikmesriigile edastatud või tema poolt kogutud teavet, et eelkõige lisada kindlaks tehtud uued saastatud alad ning välja arvatud alad, mis on läbi teinud tervendamise ega kujuta enam ohtu inimeste tervisele või keskkonnale.*
- Lükmesriik võib loetelu koostamisel kasutada riiklikul tasandil juba kättesaadavaid andmeid ja teavet.*
5. *Seal, kus see on asjakohane, pööravad liikmesriigid eritähelepanu antropogeense reostuse ja geogeense saastuse eristamisele. Artikli 2 lõike 7 tähenduses geogeensete saasteainetega saastunud muldade puhul hinnatakse nende ohtlikkust inimeste tervisele ja keskkonnale.*

^{*} 9 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

^{**} 17 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

^{***} 27 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

6. *Kui kavatsetakse müüa ala ja kui muutub selle maa-ala kasutus, kus toimub lõike 2 punktis b osutatud tegevus või mille kohta ametlikes dokumentides, näiteks registrites, on märgitud, et seal on taoline tegevus toimunud, tagab liikmesriik järgneva:*

- a) *omanik või võimalik ostja teatab lõike 2 punktis a osutatud pädevale asutusele ja tehingu teisele osapoolele alal toimuvast või toimunud tegevusest ning esitab kogu nende käsutuses oleva teabe ohtlike ainete sisalduse kohta mullas. Liikmesriik võib nõuda keemilist analüüsi nende sisalduse määramiseks;*
- b) *uuringud ja hindamised, mis on vajalikud, et teha kindlaks, kas ala põhjustab ohtu inimeste tervisele või keskkonnale, lõpetatakse alati enne mis tahes uue arendusprojekti käivitamist.*

Pädevad asutused kasutavad lõigetest 4 ja 5 tulenevat teavet saastatud alade kindlakstegemiseks.

Nõudmise korral teevad pädevad asutused ala omanikule või võimalikule ostjale kättesaadavaks olemasoleva teabe lõikes 1 osutatud alade kohta.

7. *Lõike 3 ja lõike 6 punkti a kohaselt teostatud uuringute aruanded tehakse pädevale asutusele kättesaadavaks.*

Artikkel 13

Aruanne mulla seisundi kohta

1. Kui kavatsetakse müüa ala, kus toimub *IV lisas* loetletud saastada võiv tegevus või mille kohta ametlikes dokumentides, näiteks riiklikes registrites, on märgitud, et seal on toimunud taoline tegevus, tagab liikmesriik, et kõnealuse ala omanik või võimalik ostja teeb *artiklis 12* osutatud pädevale asutusele ja tehingu teisele osalisele kättesaadavaks aruande mulla seisundi kohta.
2. Aruande mulla seisundi kohta esitab liikmesriigi volitatud asutus või isik. Aruandes esitatakse vähemalt järgmised üksikasjad:
 - a) ala senine kasutuslugu ametlike dokumentide alusel;
 - b) keemiline analüüs üksnes selliste ohtlike ainete sisalduse määramiseks mullas, mis on seotud mulda saastada võinud tegevusega kõnealusel alal;
 - c) ohtlike ainete sisaldus, mille puhul on piisav alus karta ohtu inimeste tervisele või keskkonnale.
3. Liikmesriik kehtestab meetodid, millega määratakse lõike 2 punktis b osutatud sisaldusi.
4. Mulla seisundi aruandes esitatud teavet kasutab pädev asutus saastatud alade kindlakstegemiseks vastavalt *artikli 12* lõikele 1.

TEINE JAGU
TERVENDAMINE

Artikkel 14
Tervendamine

1. *Liikmesriik tagab ...*, et tema poolt kohaseks peetud haldustasandil on kavandatud ja tehtud avalikkusele kättesaadavaks alade tervendamisstrateegia või -strateegiad, mis hõlmavad vähemalt üldisi tervendamiseesmärke, prioriteetide seadmist, saastatud alade tervendusmeetmete rakendamise ajakava ja lõikest 6 lähtuvat rahastamismehhanismi.*

Liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklis 18 sätestatud korrale tervendamisstrateegia või -strateegiad.

2. Liikmesriik tagab oma *territooriumil* olevate saastatud alade seisundi tervendamise vastavalt tähtsuse järjekorrale, mille nad kehtestavad või on kehtestanud selles osas ise.

Liikmesriik tagab ka ajutiste ja kiireloomuliste ohutusmeetmete vastuvõtmise, kui on olemas tõsine oht, et saastatus levib, seades ohtu inimeste tervise ja keskkonnale.

3. Tervendamine hõlmab meetmeid, mille eesmärk on mullast saasteainete eemaldamine, nende sisalduse jälgimine, piiramine või vähendamine mullas, nii et saastatud ala ei oleks selle praegust ja heakskiidetud tulevast kasutamiskiisi arvestades enam oluliselt ohtlik inimeste tervisele ja keskkonnale.

Liikmesriik ergutab tervendamismeetmete puhul kasutama parimaid olemasolevaid tehnikaid.

* 9 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

4. *Liikmesriigid määravad kindlaks kohase meetme, võttes muu hulgas arvesse meetme maksumust ja sellest tulenevat kasu.*
5. *Kui vajalikud tervendamismeetmed ei ole tehniliselt kättesaadavad või need on keskkonnale tuleneva eeldatava kasuga võrreldes ebaproportsionaalselt kulukad, võib alased kohandada nii, et need ei ohustaks oluliselt keskkonda ega inimeste tervist, piirates sealhulgas alale juurdepääsu või võimaldades sellel looduslikult taastuda. Kui liikmesriik valib ühe neist võimalustest, teostab ta inimeste tervisele ja keskkonnale põhjustatava ohu üle järelevalvet.*
6. *Liikmesriigid loovad riiklikul tasandil sobiva mehhanismi (sealhulgas näiteks fondid, investeerimisabi, maksuvabastused või -vähendused, maksude tagastamised, hindade otsetoetuskavad) nende saastatud alade tervendamiseks või tervendamise rahastamiseks, mille puhul põhimõtte „saastaja maksab” rakendamiseks ei saa saastamise eest vastutavat isikut kindlaks teha, ühenduse või riiklike õigusaktide alusel vastutusele võtta või tervendamiskulusid kandma sundida. Liikmesriigid tagavad tervendamise edendamiseks kõnealuste mehhanismide nõuetekohase toimimise, et säilitada investorite usaldus ja saavutada käesoleva direktiivi eesmärgid.*

Liikmesriigid loovad selliste juhtumite juhtimise protsessi, kus vastutus kogu tervendamise (või tervendamise osa) eest tuleks kanda ühelt võimalikult vastutavalt isikult üle teisele. Liikmesriikides kasutusel olevad rahastamismehhanismid tuleks säilitada, kui need on tõhusaks osutunud.

Artikkel 15
Riiklik tervendamisstrateegia

1. Liikmesriik koostab *artikli 12 lõikes 4 osutatud* loetelu alusel *hiljemalt ...**, riikliku tervendamisstrateegia, milles vähemalt sõnastatakse tervendamise eesmärgid, reastatakse tervendatavad alad nende tähtsuse järjekorras, alustades sellistest, millest lähtub oluline oht inimeste tervisele, esitatakse strateegia rakendamise ajakava ja vahendid, mis liikmesriigi eelarvepädevad asutused eraldavad iga riigi asjaomase korra kohaselt.

Kui rakendatakse saastamise piiramist või looduslikku isepuhastumist, siis jälgitakse, kuidas muutub ala ohtlikkus inimeste tervisele või keskkonnale.

2. Riiklik tervendamisstrateegia on jõustatud ja avalikustatud *hiljemalt ...***. Riiklik tervendamisstrateegia vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

IV peatükk
Teavitamine, aruandlus ja infovahetus

Artikkel 16
Teavitamine ja üldsuse kaasamine

1. Liikmesriik võtab sobivad meetmed avalikkuse teavitamiseks mulla tähtsusest inimeste ja ökosüsteemi püsimajäämisele ning mulla säästlikuma kasutamisega seotud teadmiste ja kogemuste edasiandmise edendamiseks.

* 9 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

** 10 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

2. *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiivi 2003/35/EÜ (milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse)*¹ artikli 2 lõiked 1, 2, 3 ja 5 kehtivad *artiklis 9* osutatud **esmatähtsate alade** meetmeprogrammide ja *artiklis 14* osutatud **tervendamisstrateegiate** ettevalmistamise, muutmise ja läbivaatamise suhtes.

Artikkel 17 *Liikmesriikide vaheline koostöö*

Kui liikmesriik on teadlik sellest, et tema prioriteetne ala või saastatud ala võib tõenäoliselt avaldada märkimisväärset kahjulikku mõju inimeste tervisele või keskkonnale teises liikmesriigis, või kui liikmesriik, keda see tõenäoliselt oluliselt mõjutab, seda nõuab, teavitab liikmesriik, kelle territooriumil prioriteetsed alad või saastatud alad paiknevad, teist liikmesriiki ja konsulteerib temaga selliste kahjulike mõjude ärahoidmiseks või vähendamiseks võetavate meetmete küsimuses.

Artikkel 18 *Aruandlus*

1. *Liikmesriigid teevad komisjonile artiklis 19 sätestatud korras kättesaadavaks andmed, mis sisaldavad teavet vastavalt artiklitele 6, 8, 12, ja 14, ning kokkuvõtte artikli 16 alusel tehtud teavitamisalgatustest.*

¹ *ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.*

2. *Liikmesriigid võivad teabe kogumiseks vastavalt lõikele 1 kasutada ka oma süsteeme.*
3. *Käesoleva artikli alusel hinnatud ja esitatud edukad meetmed ning meetmeprogrammid võib lisada I lisse.*

Artikkel 19
Teabevahetus

1. *Hiljemalt ...* moodustab komisjon foorumi, et vahetada liikmesriikide, **püirkondlike** ja kohalike asutuste ning huvirühmade vahel teavet ja teha koordineerimistööd:*
 - a) *parimate tavade kohta, mis aitavad säilitada ja parandada mulla funktsiooni süsinikuvaru säilitajana artikli 3 kohaselt;*
 - b) *väärtuslike muldade kindlakstegemise ning muldade omaduste ja funktsioonide kaitsmise, säilitamise ja parandamise parimate tavade kohta;*
 - c) *heade tavade juhendite kohta artikli 4 lõike 2 kohaselt, sealhulgas mulla degradatsiooniprotsessidest tuleneva erosiooni, orgaanilise ainese sisalduse vähenemise, mulla tihenemise, sooldumise, maalihete, kliimamuutuste kahjulike mõjude, kõrbestumise ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ärahoidmise ning nende vastu võitlemise parimad tavad;*
 - d) *pinnase katmise heade tavade juhendite kohta vastavalt artikli 6 lõikele 3;*

* 1 aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

- e) *prioriteetsete alade* kindlakstegemise *kohta* artikli 8 kohaselt;
 - f) kasutatavate või arendatavate meetodite kohta, millega hinnatakse *reostunud* alade ohtlikkust;
 - g) *mullakaitse teaduslike andmete kohta, mis pärinevad muu hulgas seitsmendast raamprogrammist ja järgnevatest programmidest, ning kogemuste kohta mulla degradeerumise ärahoidmisel ja mulla saastumisega tegelemisel. Komisjon töötab vastavalt artikli 22 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele välja saastatud alade ohu hindamise meetodeid käsitlevad suunised.*
2. *Foorumi moodustamisel võtab komisjon arvesse liikmesriikides olemasolevaid süsteeme ja pöörab tähelepanu ühilduvusele liikmesriikide teabesüsteemidega. Direktiivi 2007/2/EÜ sätteid jäävad muutmata kehtima. Liikmesriigid toetavad komisjoni seoses andmete ja metaandmete kvaliteedi ning varasemate andmete kasutamisega.*
3. *Kui lõikes 1 osutatud teabevahetuse käigus selgub, et mullasaaste ohtude hindamise meetodeid vastavalt artiklile 12 on vaja ühtlustada või on vaja direktiivi kohandada tehnika ja teaduse arenguga, esitab komisjon vastavalt asutamislepingu artiklile 251 ettepaneku ühiste kriteeriumide kohta mullasaaste ohtude hindamiseks või vajalike kohanduste rakendamiseks.*

Artikkel 20 ***Rahastamine***

Meetmeid, mida liikmesriigid käesoleva direktiivi kohaselt peavad võtma, rahastavad liikmesriigid. Ühendusepoolne kaasrahastamine on võimalik vaid siis, kui praeguste programmide kehtivad tingimused seda võimaldavad.

V peatükk **Lõppsätted**

Artikkel 21 **Kohaldamine ja kohandamine tehnika arenguga**

1. Komisjon võib *artikli 22 lõikes 3* osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras kohandada *II lisa* tehnika ja teaduse arenguga.
2. Kui *artiklis 19* osutatud teabevahetuse käigus selgub, et mullasaaste ohtude hindamise meetodeid on vaja ühtlustada, võtab komisjon *artikli 22 lõikes 3* osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras vastu ühised kriteeriumid mullasaaste ohtude hindamiseks.
3. *Hiljemalt ...** võtab komisjon *artikli 22 lõikes 2* osutatud regulatiivmenetluse korras vastu sätted andmete ja metaandmete kvaliteedi, varasemate andmete kasutamise, meetodite, juurdepääsu ja andmevahetusvormide kohta, mis on vajalikud *artikli 18* sätete kohaldamiseks.

* 4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 22

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee, edaspidi „komitee”.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse *selle* otsuse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtaeg on kolm kuud.

3. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.*
4. Komitee kehtestab oma kodukorra. ***Kodukorras antakse huvirühmade esindajatele õigus osaleda komitee nõupidamistel.***
5. ***Enne otsuste vastuvõtmist konsulteerib komitee asjaomaste huvirühmade ja keskkonnaühendustega.***

Artikkel 23
Komisjoni aruanne

1. Komisjon esitab käesoleva direktiivi rakendamise kohta esimese hindamisaruande kahe aasta jooksul pärast meetmeprogrammide ja riiklike tervendamisstrateegiate kättesaamist.

Edaspidi esitab komisjon aruandeid iga viie aasta järel.

Komisjon esitab aruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Lõikes 1 ettenähtud aruannetes annab komisjon ülevaate käesoleva direktiivi rakendamisel tehtud edusammudest, toetudes *artikli 18* kohaselt läbiviidud hindamistele.

Artikkel 24
Läbivaatamine

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi läbi *hiljemalt ...** ja teeb, kui see on asjakohane, ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks.

* 15 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 25

Karistused

Liikmesriik sätestab karistused, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike sätete rikkumise puhul, ning võtab kõik vajalikud meetmed nende sätete rakendamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriik teatab need sätted komisjonile hiljemalt *artiklis 26* nimetatud kuupäevaks ning teatab viivitamatult ka kõikidest asjassepuutuvatest muudatustest.

Artikkel 26

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid *hiljemalt ...**. Nad edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid võtavad need õigusnormid vastu, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Liikmesriikides juba kehtivate õigusnormide muutmata jätmisel piisab vastavuse teatavaks tegemisest.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide põhisätete teksti.

* 2 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 27
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 28
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...||

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

Mulla kaitsmise ja parandamise heade tavade juhendite võimalikud elemendid

Artiklis 4 lõikes 2 nimetatud erinevate maakasutustegevustega seotud heade tavade juhendid võivad sisaldada järgmisi elemente:

- 1. mulla funktsioonidele eeldatavalt avalduvate mõjude kirjeldus (arvesse tuleks võtta ainult neid mulla funktsioone, mida märkimisväärselt häiritakse);*
- 2. tehnikad, meetodid ja maa majandamise viisid, millega on võimalik mulla funktsioonide häirimist miinimumini vähendada ja mis samal ajal teevad võimalikuks mulla säästva kasutuse;*
- 3. teabeallikate ja pädevate asutuste loetelu, kust maakasutaja võib saada teavet, kuidas kasutada mulda selle funktsioone võimalikult vähe häirides;*
- 4. mulla kaitse ja konkreetse tegevuse suhtes kohaldatavate asjaomaste riiklike ja ühenduse õigusaktide loetelu;*
- 5. juhend ohtude hindamise meetodite kohta.*

II LISA

1. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID EROSIOONIOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Mullalõimis (STU tasand)
Mulla tihedus, hüdraulilised omadused (STU tasand)
<i>Orgaanilise ainese sisaldus</i>
Topograafia, sealhulgas nõlva kaldenurk ja pikkus
Pinnakate
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)
Kliima (sealhulgas sademete jaotumine ja tuulte laad)
Hüdroloogilised <i>ja hüdrogeoloogilised</i> tingimused
Agroökoloogiline võõnd
<i>Antropogeensed tegurid (nt hüdraulilised rajatised jne)</i>
<i>pH</i>

2. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID MULLA ORGAANILISE AINESE KAO OHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Mullalõimis/savisisaldus
Mulla orgaanilise süsiniku sisaldus (üldine ja huumuse kontsentratsioon)
Mulla orgaanilise süsiniku sisaldus (varu)
Kliima (sealhulgas sademete jaotumine ja tuulte laad)
Topograafia
Pinnakate
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)

3. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID TIHENEMISOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Pindmise mullakihi ja mulla aluskihi lõimis (STU tasand)
Pindmise mullakihi ja mulla aluskihi lasuvustihedus (STU tasand)
Mulla orgaaniline aines (STU tasand)
Kliima
Pinnakate
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)
Topograafia

4. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID SOOLDUMISOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Mullalõimis (STU tasand)
Mulla hüdraulilised omadused
Niisutatavad alad, niisutusvee keemilised omadused ja niisutustehnika tüüp
<i>Teede lähedus</i>
Teave põhjavee kohta
Kliima

5. JAGU
ÜHISED KRITEERIUMID MAALIHKEOHU ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS
Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)
Maalihete senine esinemine/sagedus
Aluspõhjakivim
Topograafia
Pinnakate
Maakasutus (sealhulgas maaviljelus, põllumajandustootmine ja metsandus)
Kliima
Maavärinaoht

6. JAGU ÜHISED KRITEERIUMID HAPESTUMISEST OHUSTATUD ALADE KINDLAKSTEGEMISEKS	
<i>pH</i>	
<i>Mulla tüpoloogiline üksus (STU) (mullaliik)</i>	
<i>Mullalõimis</i>	
<i>Kliima</i>	
<i>Maakasutus</i>	
<i>Mulla orgaaniline aines</i>	
<i>Katioonide neelamismahutavus (CEC)</i>	

III LISA
Artikli 9 kohased võimalikud meetmed

VÕIMALIKUD MEETMED EROSIONI VASTU VÕITLEMISEKS

Haritava maa rohumaaks muutmine

Hekkide ja puusalude istutamine ning metsastamine

Eriti haavatavates kohtades ehitustegevuse piiramine

Sobivad põllukultuurid/külvikorrad, lämmastikku siduvate taimede ja vahekultuuride kasvatamine

Komposti kasutamine

Vähendatud maaharimine

Multšimine

Talvise maapinna kaitse, puhverribade ja hekkide kasutamine

Masinate õige kasutamine

Astangute ehitamine ja korrashoid

Tulekahjude ärahoidmine

Mäenõlvadel sobimatute tegevuste piiramine

Rannikualade majandamise viisid

***VÕIMALIKUD MEETMED ORGAANILISE AINESE VÄHENEMISE VASTU
VÕITLEMISEKS***

Haritava maa rohumaaks muutmine

Puude istutamine

Komposti kasutamine

Eriti haavatavates kohtades ehitustegevuse piiramine

Sobivad põllukultuurid/külvikorrad, lämmastikku siduvate taimede ja vahekultuuride kasvatamine

Põllukultuurijääkide mulda tagasi suunamine

Vähendatud maaharimine

Multšimine

Turbapinnase kaitsmise eesmärgil märgalade kuivendamise vältimine

VÕIMALIKUD MEETMED MULLA TIHENEMISE VASTU VÕITLEMISEKS

Haritava maa rohumaaks muutmine

Vähendatud maaharimine

Komposti kasutamine

Kultiveerimine mulla optimaalse niiskuse juures

Liiga raskete masinate kasutamise piiramine

Väikese kontaktsurve ja madala rõhuga rehvide kasutamine

Kohane äravoolusüsteem

Kohane loomkoormus ja karjatamise kestus

VÕIMALIKUD MEETMED SOOLDUMISE VASTU VÕITLEMISEKS

Haritava maa rohumaaks muutmine

Sobivad põllukultuurid/külvikorrad

Kohase niisutustehnika ja -seadmete kasutamine

Kohase kvaliteediga vee kasutamine

Niisutatud pinnasel kohane äravoolusüsteem

Orgaanilise väetise kasutamine (nt kompost, sõnnik)

Mullapesu

VÕIMALIKUD MEETMED MAALIHETE VASTU VÕITLEMISEKS

Maalihke ohtu suurendavate ehitiste piiramine, eriti järskudel nõlvadel

Lageraide vältimine: puude istutamine pinnase säilitamise eesmärgil

Maa kasutamata jätmise vältimine

Maastikuelementide, nagu näiteks astangute, hekkide ja puusalude kasutamine

IV LISA
Artiklis 12 osutatud tegevused

■

1. *Alad lennujaamades, kus toimub või on toimunud ohtlike ainete kasutamine, käitlemine ja ladustamine.*
2. *Maa-alad sadamates, kus toimub või on toimunud ohtlike ainete kasutamine, käitlemine ja ladustamine.*
3. *Alad endistes sõjaväeobjektides, kus on toimunud ohtlike ainete kasutamine, käitlemine ja ladustamine.*
4. Bensiinjaamad ja tanklad.
5. *Tööstuslik* keemiline puhastus.

■

6. Reoveepuhastusseadmed, *mis on ette nähtud enam kui 2000 elaniku jaoks.*
7. Torujuhtmed ohtlike ainete transpordiks.